

STATSMINISTERIET

Dato: 20. august 2020

Skriftlig afrapportering til Det Udenrigspolitiske Nævn og Folketingets Europaudvalg

Videokonference for medlemmerne af Det Europæiske Råd den 19. august vedrørende situationen i Hviderusland

Medlemmerne af Det Europæiske Råd afholdt den 19. august et videokonference-møde mhp. at drøfte situationen i Hviderusland.

Den næsten tre timer lange videokonference forløb som forventet med en fuld bordrunde og viste bred opbakning til den linje, som blev fremlagt af DER-formanden. Drøftelsen mandede ud i enighed om, at EU ikke kan acceptere resultatet af valget i Hviderusland den 9. august, og at man støtter befolkningens ret til at vælge egen fremtid på demokratisk vis. Man fordømmer volden mod fredelige demonstranter og støtter en undersøgelse heraf. Endvidere enighed om, at EU på kort sigt vil indføre sanktioner mod de ansvarlige individer, at samarbejdet mellem EU og Hviderusland er på spil samt en opfordring til afslutning af volden, start på deeskalation og en national, inklusiv dialog, foruden støtte til civilsamfundet og frie medier. Endelig blev også udtrykt fuld støtte til OSCEs rolle som mediator/facilitator i det videre forløb.

EU's udenrigsministre vil følge op på drøftelsen ved det uformelle udenrigsministermøde den 27.-28. august, herunder forventeligt også med en sanktionsliste. EU's udenrigsrepræsentant oplyste, at sanktionslisten herefter vil kunne vedtages ved udenrigsrådet (FAC) den 24. september.

Fra dansk side blev understreget væsentligheden i at sende et klart signal til såvel den hviderussiske regering som den hviderussiske befolkning om, at Hvideruslands europæiske naboer ikke vil acceptere alvorlige brud på menneskerettighederne og valgsvindel. En hurtig reaktion var nødvendig, hvorfor man fra dansk side støttede målrettede sanktioner, en fact-finding mission til Hviderusland, øget støtte til civilsamfundet, herunder til pressen og ofre for vold, samt opfordring til national dialog i Hviderusland. Man ønskede at give en stærk rolle til OSCE i det videre forløb.

Medlemmerne af Det Europæiske Råd berørte også kort den akut opståede situation omkring kuppet i Mali og udtrykte bekymring for risikoen for langsigtet destabilisering i regionen og i forhold til kontraterrorindsatsen.

Endelig blev situationen i det østlige Middelhav og forholdet til Tyrkiet bragt op. DER-formanden henviste i den forbindelse til den planlagte strategiske drøftelse af emnet, som vil finde sted på mødet i Det Europæiske Råd den 24.-25. september.